

**ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ІРПІНСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ»**

Циклова комісія фінансово-економічних та облікових дисциплін

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора
з навчальної роботи

Вікторія СОВА

«___» _____ 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Планування та організація діяльності підприємства»

(назва навчальної дисципліни)

галузь знань

05 Соціальні та поведінкові науки

(шифр і назва галузі знань)

освітньо-професійна
програма

Економіка

спеціальність

051 Економіка

відділення

Економічне

(назва відділення)

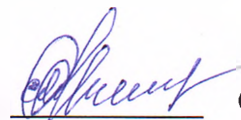
Робоча програма «Планування та організація діяльності підприємства»
(назва навчальної дисципліни)
для студентів
за галуззю знань 05 Соціальні та поведінкові науки
спеціальністю 051 Економіка
освітньо-професійна програма Економіка
«12» серпня 2022 року, - 17 с.

Розробник(и): Сова В.М., викладач вищої кваліфікаційної категорії, викладач-методист
Чеверноженко О.П., викладач спеціаліст

Робоча програма затверджена на засіданні циклової комісії фінансово-економічних та облікових дисциплін

Протокол від «12» серпня 2022 року № 1

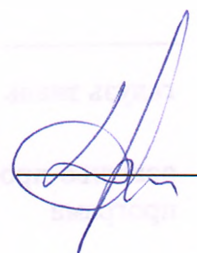
Голова циклової комісії фінансово-економічних та облікових дисциплін

С. Іванова

Схвалено методичною радою коледжу.
Протокол від «12» серпня 2022 року № 1

Голова

Д. Костюк

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, освітньо-професійна програма, освітньо-професійний ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма здобуття освіти	
Кількість кредитів – 6	Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки	Обов’язкова	
Розділів – 5	Спеціальність: 051 Економіка Освітньо-професійна програма: Економіка	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 180		3-й	
		Семестр:	
		5-й	6-й
		Лекції:	
Тижневих годин для денної форми здобуття освіти: I сем. аудиторних – 6 самостійної роботи – 2 II сем. аудиторних – 5 самостійної роботи – 1,7	Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр	44 год.	20 год.
		Практичні, семінарські:	
		46 год.	25 год.
		Лабораторні:	
		0 год.	0 год.
		Самостійна робота:	
		30 год.	15 год.
		Вид контролю:	
	Диференційований залік	Екзамен	

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить: для денної форми здобуття освіти – 135/45

2. Мета навчальної дисципліни

Метою вивчення навчальної дисципліни «Планування та організація діяльності підприємства» є формування системи теоретичних знань з планування та набуття практичних навиків з розроблення перспективних і поточних планів діяльності підприємства та контролю їх виконання.

Перелік компетентностей студентів, що формуються в результаті засвоєння дисципліни:

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 4. Здатність до формування ринково-орієнтованого економічного світогляду.

ЗК 5. Уміння обґрунтовувати управлінські рішення та спроможність забезпечувати їх правочинність.

ЗК 6. Здатність здійснювати комунікаційну діяльність.

ЗК 7. Здатність працювати як самостійно, так і в команді.

ЗК 8. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами у професійній діяльності.

ЗК 11. Здатність до оцінки та аналізу соціально-економічних процесів і явищ, до використання економічних знань у професійній діяльності.

ЗК 12. Здатність вчитися та бути готовим до засвоєння та застосування набутих знань.

Спеціальні компетентності (СК):

ФК 1. Здатність до аналізу та оцінювання фінансовогосподарської діяльності підприємств різних форм власності.

ФК 2. Здатність до управління і прийняття управлінських рішень.

ФК 3. Здатність збирати, аналізувати та обробляти статистичні дані, які необхідні для розв'язання комплексних економічних завдань, застосовувати різні методики аналізу показників господарсько-фінансової діяльності.

ФК 5. Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку суб'єктів господарювання, визначати оптимальні шляхи для зниження витрат на підприємстві.

ФК 6. Здатність оцінювати можливі ризики, соціальноекономічні наслідки управлінських рішень, складати поточні та річні плани господарської діяльності з урахування ризиків та дій конкурентів.

ФК 9. Здатність планувати дослідження та визначати стратегію розвитку виробництва шляхом аналізу ринкових можливостей підприємства.

ФК 10. Здатність складати бізнес-план розвитку підприємства.

ФК 12. Виробити практичні навички з обробки та застосування науково обґрунтованих норм виробітку в АПК, розраховувати резерви зростання продуктивності праці на підприємстві, планувати та аналізувати трудові показники.

3. Передумови вивчення навчальної дисципліни

Дана навчальна дисципліна базується на раніше здобутих результатах навчання таких навчальних дисциплін, як «Політична економія», «Економіка підприємства», «Менеджмент», «Основи маркетингу».

4. Очікувані результати навчання

Результати навчання (РН):

ПРН 6. Вміння усного та письмового спілкування державною мовою.

ПРН 7. Знання і уміння оперувати економічними категоріями та поняттями.

ПРН 11. Уміння керуватись рекомендаціями та інструктивними матеріалами, проводити розрахунки планових показників.

ПРН 12. Уміння застосовувати статистичні методи при здійсненні аналізу виробничого господарської діяльності підприємства, різні методики аналізу показників господарсько-фінансової діяльності.

ПРН 16. Здатність до організації, планування та розподілу витрат за місцями і центрами відповідальності, складати кошториси витрат, визначати собівартість продукції, проводити структурний аналіз витрат, управляти витратами, давати необхідну характеристику різних рівнів управління на підприємстві в аспекті формування витрат, здійснювати аналіз системи витрат, визначати оптимальні шляхи для зниження витрат на підприємстві.

ПРН 19. Опанування методичними і практичними прийомами визначення ціни з врахуванням затрат виробництва та на основі аналізу безбитковості.

ПРН 21. Уміння забезпечувати ефективне функціонування суб'єктів агробізнесу, розробляти бізнес-плани діяльності підприємств агропромислового комплексу.

ПРН 22. Здатність продемонструвати знання та навички планування фінансових показників діяльності суб'єктів господарювання, використовуючи розрахункові дані виробничої частини бізнес-плану.

ПРН 26. Уміння вирішувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких структур, розв'язувати проблеми у кризових ситуаціях з урахування зовнішніх та внутрішніх чинників.

ПРН 30. Здатність використовувати іноземну мову для забезпечення результативної професійної діяльності.

5. Критерії оцінювання

Критерії оцінювання знань студентів наведено в додатку до робочої програми навчальної дисципліни.

6. Засоби оцінювання

Контрольні заходи включають поточний, модульний та підсумковий контроль знань студента.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських (практичних) занять та у процесі здійснення самостійної роботи у таких формах: експрес-опитування, тести, задачі, реферати, розрахункові роботи, вирішення ситуаційних завдань, студентські презентації, робота в Інтернет тощо.

Модульний контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання студентів на визначених його етапах.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання на завершальному етапі.

7. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Теоретичні засади планування та обґрунтування виробничої програми

Тема 1. Теоретичні засади планування на підприємстві

Планування як наука. Необхідність планування діяльності підприємств. Планування як функція управління підприємством. Планувальна функція як реагування на динамічні зміни зовнішнього середовища. Зміст планування у процесуальному аспекті.

Процес планування і вибір рішень, філософські концепції планування. Предмет і об'єкт планування і контролю. Особливості планування і контролю в сільському господарстві. Прогнозування в системі планування.

Основні принципи планування в підприємствах. Методи планування і контролю діяльності підприємств. Поняття та зміст методології планування. Механізм планування.

Державне регулювання і підтримка сільськогосподарського виробництва та внутрішньогосподарське планування.

Організація планової роботи на підприємстві. Організаційні структури планування на підприємстві. Етика планування. Особисті якості плановика. Оцінка та управління якістю планів.

Тема 2. Система планів суб'єктів господарювання

Формування системи планування на підприємстві. Основні етапи процесу планування.

Функції планування. Класифікація планів за ознаками. Система показників планів. Основні підсистеми планування. Складові частини планів.

Стратегічне планування розвитку сільськогосподарських підприємств. Інформаційна база стратегічного планування. Переваги і недоліки стратегічного планування. Логіка стратегічного планування.

Тактичне планування економічного і соціального розвитку сільськогосподарського підприємства та його місце в плановій системі підприємства. Відмінності тактичного планування від інших видів планів. Характеристика етапів тактичного планування. Зміст та структура поточного плану підприємства. Трудові нормативи їх види і призначення. Матеріальні нормативи їх види і призначення. Методи розроблення планових норм і нормативів. Оперативне планування в сільськогосподарських підприємствах.

Тема 3. Планування виробництва та реалізації продукції програм сільськогосподарського підприємства

Маркетингові дослідження, їх зміст, цілі та види. Суть, зміст, цілі та послідовність розроблення маркетингової програми.

Аналіз потреб споживачів та аналіз конкурентів у процесі маркетингового дослідження. Маркетингова політика підприємства. Формування плану збуту з врахуванням досліджень ринку, життєвого циклу продукції і детермінантів розвитку. Планування структури збуту та встановлення норм збуту.

Планування асортименту, якості, каналів і строків реалізації продукції. Планування заходів стимулювання збуту. Співвідношення між корпоративною, конкурентною та маркетинговою стратегіями та їхня роль у досягненні цілей підприємства. Реклама маркетингових програм сільськогосподарських підприємств. Прогнозування обсягів продажу.

Виробнича програма підприємства, її зміст, календарний розподіл та оптимізація. Основні завдання виробничої програми. Особливості формування виробничої програми в сільськогосподарських підприємствах. Методи формування виробничої програми підприємства. Послідовність раціональної розробки виробничої програми. Характеристика системи вимірників обсягів виробництва продукції.

Обґрунтування виробничої програми з тваринництва. Планування продуктивності тварин. Планування відтворення стада, виробництва і використання продукції тваринництва.

Обґрунтування виробничої програми з рослинництва. Планування врожайності сільськогосподарських культур. Планування розмірів посівних площ, виробництва і використання продукції рослинництва.

Планування промислових виробництв. Обґрунтування вибору і розмірів промислових виробництв. Планування обсягів виробництва та асортименту продукції. Планування собівартості й рентабельності продукції.

Планування виробничої потужності підприємства та оптимізація виробничої програми.

Модуль 2. Деталізований план і організація праці підприємства

Тема 4. План з персоналу та оплати праці

Зміст і порядок планування персоналу та оплати праці. Інформаційні дані для планування кількості працівників, кадрового забезпечення і продуктивності праці. Планування чисельності персоналу. Планування кадрового забезпечення. Принципи оплати праці передбачені законодавством України. Методичні підходи до визначення системи оплати праці. Планування фонду оплати праці.

Планування матеріального стимулювання праці в підприємстві. Вплив різних форм матеріального стимулювання праці на продуктивність праці та результати виробничої діяльності. Планування розвитку соціально-трудових відносин.

Зміст, завдання та послідовність розроблення плану матеріально-технічного забезпечення. Планування потреби в матеріально-енергетичних ресурсах. Баланси матеріальних ресурсів та їх види. Порядок складання балансів матеріальних ресурсів.

Особливості функціонування та планування діяльності підрозділів виробничої інфраструктури.

Тема 5. Матеріально-технічне забезпечення виробництва

Планування матеріального стимулювання праці в підприємстві. Вплив різних форм матеріального стимулювання праці на продуктивність праці та результати виробничої діяльності. Планування розвитку соціально-трудових відносин.

Зміст, завдання та послідовність розроблення плану матеріально-технічного забезпечення. Планування потреби в матеріально-енергетичних ресурсах. Баланси матеріальних ресурсів та їх види. Порядок складання балансів матеріальних ресурсів.

Особливості функціонування та планування діяльності підрозділів виробничої інфраструктури.

Тема 6. Планування діяльності підрозділів виробничої інфраструктури

Планування забезпечення суб'єктам господарювання технологічним обладнанням. Планування діяльності ремонтного виробництва. Планування енергозабезпечення суб'єкта господарювання. Планування транспортного обслуговування виробництва.

Сучасні підходи до формування фінансової політики підприємства. Зміст та завдання фінансового плану, його складові та зв'язок з іншими розділами плану підприємства. Оперативне фінансове планування. Касовий план.

Методичні основи розробки фінансового плану. Планування потреби у фінансових ресурсах. Планування фінансових результатів підприємства. Визначення точки беззбитковості. Баланс доходів і видатків (бюджет підприємства). Планування фінансових показників.

Планування розподілу прибутку і потреби у зовнішньому фінансуванні. Планування заходів щодо запобігання банкрутства.

Модуль 3. Планування витрат виробництва, фінансове планування на підприємстві, організація і контроль виконання планів

Тема 7. Планування витрат

Планування витрат на виробництво продукції (виконання робіт, послуг). Послідовність планування собівартості продукції. Планування собівартості робіт (послуг) допоміжних виробництв. Планування собівартості продукції рослинництва. Планування собівартості продукції тваринництва. Планування собівартості продукції підсобних (промислових) виробництв.

Собівартість продукції та принципи її формування. Мета, завдання та характеристика процесу планування собівартості продукції. Класифікація витрат та групування їх за економічними елементами.

Класифікація витрат на виробництво. Номенклатура і склад економічних елементів. Номенклатура і склад статей витрат у сільськогосподарських підприємствах. Сучасні методи калькулювання продукції.

Планування витрат виробничої собівартості. Планування зведеного кошторису витрат на виробництво. Калькулювання собівартості окремих видів продукції. Планування витрат структурних підрозділів методом бюджетування. Планування зниження витрат за техніко-економічними факторами.

Тема 8. Особливості планування витрат суб'єктів господарювання різних галузей

Планування витрат у торгівельній діяльності. Планування собівартості будівельно-монтажних робіт. Планування витрат у промисловому виробництві.

Тема 9. Фінансове планування на підприємстві

Сучасні підходи до формування фінансової політики підприємства. Зміст та завдання фінансового плану, його складові та зв'язок з іншими розділами плану підприємства. Оперативне фінансове планування. Касовий план.

Методичні основи розробки фінансового плану. Планування потреби у фінансових ресурсах. Планування фінансових результатів підприємства. Визначення точки беззбитковості. Баланс доходів і видатків (бюджет підприємства). Планування фінансових показників. Планування розподілу прибутку і потреби у зовнішньому фінансуванні. Планування заходів щодо запобігання банкрутства.

Організація і контроль виконання планів. Організація виконання планів.

Предмет і методи контролю. Система контролінгу на підприємстві.

Модуль 4. Інноваційна діяльність та контроль оновлення продукції підприємства

Тема 10. Планування оновлення продукції

Інноваційна діяльність підприємства як об'єкт планування. Контроль оновлення продукції. Планування створення нової продукції, як один із аспектів інноваційної діяльності

Тема 11. Організаційно-технічний розвиток

Планування організаційно-технічного розвитку суб'єкта господарювання підприємства). Планування інвестиційної діяльності. Планування підвищення ефективності виробництва.

Механізм складання планів організаційно-технічного розвитку, зорієнтованих на підвищення ефективності, зміцнення конкурентоспроможності підприємства.

Модуль 5. Бізнес-планування

Тема 12. Бізнес-планування

Формування планів оновлення продукції, їх склад, завдання і контроль за їх виконанням. Дослідження ринку перед розробленням та впровадженням нової (оновленої) продукції. Склад і завдання формування плану оновлення продукції. Планові розрахунки ефективності оновлення продукції. Планування витрат на підготовку й освоєння виробництва нової продукції.

Технічний та організаційний розвиток як складова інноваційних процесів і спосіб досягнення стратегічних цілей підприємств. Планування технічного та організаційного розвитку підприємства. Планування реалізації проектів організаційно-технічного розвитку підприємства. Оцінювання результатів реалізації плану організаційно-технічного розвитку підприємства. Планування підвищення ефективності виробництва.

Суть, функції та види бізнес-плану. Загальна методологія розробки бізнес-плану. Стадії розробки бізнес-плану. Зміст основних розділів бізнес-плану: резюме; характеристика продукції, ринків збуту, маркетинг; виробничий план; організаційний план; фінансовий план; аналіз можливих ризиків та їх страхування. Досвід і проблеми бізнес-планування в Україні.

Тема 13. Сутність і форми планування і організації агробізнесу

Місце і роль агробізнесу в економічній системі. Топ найбільших приватних компаній України. Класифікація суб'єктів сільськогосподарської діяльності. Основні групи виробників сільськогосподарської продукції. Організаційно-правові форми аграрного підприємництва. Агропромислові кластери як форма організації бізнесу.

8. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	усього	у тому числі			
		л	сем	п	с.р.
5 семестр					
Модуль 1. Теоретичні засади планування та обґрунтування виробничої програми					
Тема 1. Теоретичні засади планування на підприємстві	12	4	2	2	4
Тема 2. Система планів суб'єктів господарювання	15	6	4	2	3
Тема 3. Планування виробництва та реалізації продукції програм сільськогосподарського підприємства	16	6	4	4	2
Модульна контрольна робота № 1	2			2	
Разом за модулем 1	45	16	10	10	9
Модуль 2. Деталізований план і організація праці підприємства					
Тема 4. План з персоналу та оплати праці	16	6	2	4	4
Тема 5. Матеріально-технічне забезпечення виробництва	14	4	2	2	6
Тема 6. Планування діяльності підрозділів виробничої інфраструктури	13	4	2	2	5

Модульна контрольна робота № 2	2			2	
Разом за модулем 2	45	14	6	10	15
Модуль 3. Планування витрат виробництва, фінансове планування на підприємстві, організація і контроль виконання планів					
Тема 7. Планування витрат	8	4		2	2
Тема 8. Особливості планування витрат суб'єктів господарювання різних галузей	8	4		2	2
Тема 9. Фінансове планування на підприємстві	12	6	2	2	2
Модульна контрольна робота № 3	2			2	
Разом за модулем 3	30	14	2	8	6
Усього за 5 семестр	120	44	18	28	30
6 семестр					
Модуль 4. Інноваційна діяльність та контроль оновлення продукції підприємства					
Тема 10. Планування оновлення продукції	10	4	4		2
Тема 11. Організаційно-технічний розвиток	18	6	4	4	4
Модульна контрольна робота № 4	2			2	
Разом за модулем 4	30	10	8	6	6
Модуль 5. Бізнес-планування					
Тема 12. Бізнес-планування	18	6	4	4	4
Тема 13. Сутність і форми планування і організації агробізнесу	11	4	2		5
Модульна контрольна робота № 5	1			1	
Разом за модулем 5	30	10	6	5	9
Усього за 6 семестр	60	20	14	11	15
Усього годин	180	64	32	39	45

9. Темі семінарських занять

№ з/п	Назва теми та зміст семінарських занять	Кількість годин
1.	Тема 1. Теоретичні засади планування на підприємстві 1. Сутність планування та його принципи. 2. Методи планування. 3. Прогнозування в системі планування.	2
2.	Тема 2. Система планів суб'єктів господарювання 1. Система планування та види планів підприємств. 2. Стратегічне планування на підприємстві. 3. Суть, завдання, зміст і показники поточних (річних) планів.	4
3.	Тема 3. Планування виробництва та реалізації продукції програм сільськогосподарського підприємства 1. Суть і зміст маркетингової програми. 2. Виробнича програма з тваринництва. 3. Виробнича програма з рослинництва.	4
4.	Тема 4. План з персоналу та оплати праці 1. Планування потреби в персоналі. 2. Планування коштів на оплату праці.	2
5.	Тема 5. Матеріально-технічне забезпечення виробництва 1. Поняття і склад засобів виробництва. 2. Визначення потреби підприємства в тракторах і сільськогосподарських машинах та організація їх раціонального	2

	використання. 3. Визначення потреби підприємства в транспортних засобах та організація їх раціонального використання.	
6.	Тема 6. Планування діяльності підрозділів виробничої інфраструктури 1. Планування забезпечення суб'єктам господарювання технологічним обладнанням. 2. Планування діяльності ремонтного виробництва. 3. Планування енергозабезпечення суб'єкта господарювання.	2
9.	Тема 9. Фінансове планування на підприємстві 1. Поняття фінансового планування та фінансового плану. 2. Планування фінансових результатів. 3. Бюджет грошових коштів.	2
10.	Тема 10. Планування оновлення продукції 1. Інноваційна діяльність підприємства як об'єкт планування. 2. Контроль оновлення продукції.	4
11.	Тема 11. Організаційно-технічний розвиток 1. Планування організаційно-технічного розвитку суб'єкта господарювання (підприємства). 2. Планування інвестиційної діяльності. 3. Планування підвищення ефективності виробництва.	4
12.	Тема 12. Бізнес-планування 1. Сутність і завдання бізнес-планування в діяльності підприємства. 2. Організація процесу бізнес-планування на підприємстві. 3. Функції та види бізнес-планів. Формування інформаційного поля бізнес-плану. 3. Структура бізнес-плану.	4
13.	Тема 13. Сутність і форми планування і організації агробізнесу 1. Місце і роль агробізнесу в економічній системі. 2. Класифікація суб'єктів сільськогосподарської діяльності. 3. Основні групи виробників сільськогосподарської продукції.	2
	Разом	32

10. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми та зміст практичних занять	Кількість годин
1.	Тема 1. Теоретичні засади планування на підприємстві 1. Визначити заплановане зростання продуктивності праці. 2. Обчислення трудомісткості виробництва. 3. Визначення відсотку росту продуктивності праці і чисельності працюючих на підприємстві у плановому періоді	2
2.	Тема 2. Система планів суб'єктів господарювання 1. Складання стратегічного плану підприємства. 2. Аналіз середовища. 3. Місія, стратегічна концепція, цінності та стратегічні напрямки. 4. Стратегічні цілі та оціночні індикатори.	2
3.	Тема 3. Планування виробництва та реалізації продукції програм сільськогосподарського підприємства 1. Розроблення виробничої програми підприємства. 2. Планування річної потреби в кормах та їх вартості. 3. Планування розміру посівних площ кормових культур.	4

4.	Модульна контрольна робота № 1	2
5.	Тема 4. План з персоналу та оплати праці 1. Розрахунок потреби у робочій силі для виконання виробничої програми по рослинництву. 2. Баланс трудових ресурсів. 3. Розрахунок потреби в працівниках для молочно-товарної ферми та їх річного фонду оплати праці.	4
6.	Тема 5. Матеріально-технічне забезпечення виробництва 1. Визначення обсягу механізованих робіт. 2. Визначення потреби в тракторах і комбайнах.	2
7.	Тема 6. Планування діяльності підрозділів виробничої інфраструктури 1. Планування роботи автопарку. 2. Визначення обсягу роботи автопарку. 3. Обчислення планових витрат на роботу автопарку.	2
8.	Модульна контрольна робота № 2	2
9.	Тема 7. Планування витрат 1. Планування витрат та собівартості продукції рослинництва. 2. Розробка технологічної карти вирощування озимої пшениці. 3. Розрахунок загальних витрат та собівартості 1 ц зерна озимої пшениці.	2
10.	Тема 8. Особливості планування витрат суб'єктів господарювання різних галузей 1. Планування витрат та собівартості продукції тваринництва. 2. Обчислення витрат на роботу молочно-товарної ферми. 3. Розрахунок собівартості одиниці продукції молочного скотарства.	2
11.	Тема 9. Фінансове планування на підприємстві 1. Розрахунок фінансових результатів діяльності підприємства. 2. Визначення величини виробничих витрат на реалізоване молоко. 3. Визначення величини прибутку за реалізоване молоко. 4. Планування фінансових результатів.	2
12.	Модульна контрольна робота № 3	2
13.	Тема 11. Організаційно-технічний розвиток 1. Обґрунтування вибору технологічного процесу в умовах використання досягнень науково-технічного прогресу. 2. Розрахунок економічного ефекту впровадження інноваційних технологій виробництва.	4
14.	Модульна контрольна робота № 4	2
	Тема 12. Бізнес-планування 1. Складання перших розділів бізнес-плану. 2. Характеристика підприємства та опис продукції. 3. Визначення виробничого напрямку підприємства. 4. Дослідження ринку та план маркетингу. 5. Розрахунок прогнозованої ціни на продукцію. 6. Оцінка переваг та недоліків конкурентів.	4
15.	Модульна контрольна робота № 5	1
	Разом	39

11. Теми лабораторних занять

№	Назва теми і зміст лабораторних занять	Кількість
---	--	-----------

з/п		годин
1.	Не передбачено навчальним планом.	

12. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми та зміст самостійної роботи	Кількість годин
1.	Тема 1. Теоретичні засади планування на підприємстві 1. Організаційні структури планування 2. Сутність норм та нормативів. 3. Класифікація планування.	4
2.	Тема 2. Система планів суб'єктів господарювання 1. Поточні плани внутрішньогосподарських підрозділів. 2. Послідовність розробки поточних планів підприємств. 3. Оперативне планування.	3
3.	Тема 3. Планування виробництва та реалізації продукції програм сільськогосподарського підприємства 1. Виробнича програма з промислових виробництв. 2. Виробнича програма з обслуговуючих виробництв.	2
4.	Тема 4. План з персоналу та оплати праці 1. Зовнішні та внутрішні чинники зростання продуктивності праці. 2. Аналіз використання робочого часу. 3. Планування штатної чисельності працівників. 4. Штатний розклад.	4
5.	Тема 5. Матеріально-технічне забезпечення виробництва 1. Планування сум амортизації основних засобів. 2. Планування оборотних засобів виробництва.	6
6.	Тема 6. Планування діяльності підрозділів виробничої інфраструктури 1. Планування транспортного обслуговування виробництва. 2. Планування забезпечення суб'єктам господарювання технологічним обладнанням.	5
7.	Тема 7. Планування витрат 1. Планування собівартості робіт (послуг) допоміжних виробництв. 2. Планування собівартості продукції підсобних (промислових) виробництв.	2
8.	Тема 8. Особливості планування витрат суб'єктів господарювання різних галузей 1. Планування адміністративних витрат за статтями у торгівельній діяльності. 2. Зведений кошторис витрат на виробництво.	2
9.	Тема 9. Фінансове планування на підприємстві 1. Планування розподілу прибутку. 2. Планування потреби у зовнішньому фінансуванні. 3. Аналіз безбитковості виробництва. 4. Планування фінансових показників.	2
10.	Тема 10. Планування оновлення продукції 1. Аналіз Закону України «Про інноваційну діяльність». 2. Планування створення нової продукції. 3. Патентування винаходів.	2
11.	Тема 11. Організаційно-технічний розвиток 1. Планування створення та освоєння нових видів продукції.	4

	2. Планування підвищення конкурентоспроможності продукції. 3. Планування впровадження прогресивної організації праці. 4. Планування соціального розвитку підприємства.	
12.	Тема 12. Бізнес-планування 1. Планування реалізації підприємницької ідеї. 2. Аналіз зовнішнього бізнес-середовища підприємства. 3. Планування заходів мотивації працівників підприємства до продуктивної праці.	4
13.	Тема 13. Сутність і форми планування і організації агробізнесу 1. Організаційно-правові форми аграрного підприємництва. 2. Агропромислові кластери як форма організації бізнесу. 3. Топ-20 найбільших приватних аграрних компаній.	5
	Разом	45

13. Індивідуальні завдання

Не передбачено навчальним планом.

14. Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

Презентації в PowerPoint, відеоролики, мультимедійний проектор та екран. Навчально-методичне забезпечення з навчальної дисципліни, розміщене у навчально-інформаційному середовищі Moodle.

15. Розподіл балів, які отримують студенти

Модуль № 1 35				Модуль № 2 35				Модуль № 3 30				Всього балів
Т 1	Т 2	Т 3	МКР №1	Т 4	Т 5	Т 6	МКР №2	Т 7	Т 8	Т 9	МКР №3	100
<u>СЗ 1</u> ПЗ 1	<u>СЗ 2,3</u> ПЗ 2	<u>СЗ 4,5</u> ПЗ 3,4		<u>СЗ 6</u> ПЗ 5,6	<u>СЗ 7</u> ПЗ 7	<u>СЗ 8</u> ПЗ 8		ПЗ 9	ПЗ 10	<u>СЗ 9</u> ПЗ 11		
$\frac{3}{2}$	$\frac{6}{2}$	$\frac{6}{5}$		$\frac{3}{8}$	$\frac{3}{4}$	$\frac{3}{4}$		5	5	$\frac{6}{5}$		
			11				10				9	

6-й семестр

Модуль № 4 35			Модуль № 5 35			Екзамен	Всього балів
Т 10	Т 11	МКР №4	Т 12	Т 13	МКР №5		
СЗ 10,11	<u>СЗ 12,13</u> ПЗ 12,13		<u>СЗ 14,15</u> ПЗ 14,15	СЗ 16			
8	$\frac{8}{8}$	11	$\frac{10}{10}$	5	10	30	100

Шкала оцінювання студентів

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результатами складання екзамену (диференційованого заліку)
90-100	Відмінно
74-89	Добре

60-73	Задовільно
0-59	Незадовільно

16. Рекомендовані джерела інформації

ОСНОВНА

Законодавчі та нормативні документи

1. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/>
2. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436- IV із змінами та доповненнями. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15>
3. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ukrstat.gov.ua>
4. Податковий кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakonrada.gov.ua/laws/show/2755-17>

Підручники (навчальні посібники)

1. Бурик А.Ф. Планування діяльності підприємства :навч. посібник. К.: Центр навчальної літератури, 2017. 260 с.
2. Данилюк М. О. Планування і контроль на підприємстві : навч. посібник.К. : Ліра-К, 2015. 328 с.
5. Кукоба В. П. Організаційне проектування підприємства : навч. посібник. К. : КНЕУ, 2014. 420 с.
6. Організація і планування сільськогосподарського виробництва. Навчальний посібник/ За ред. Л.Я. Зрібняка, М.М. Ільчука. К.: ЗАТ "Нічлава", 2012. 304с.
7. Планування діяльності підприємств: навчальний посібник. 2-е видання, доп. і перероб. / Н.П. Резнік, О.О. Непочатенко, Л.В. Транченко, О.М. Транченко, Р.І. Лопатюк.К. : КиМУ, 2014. 448 с.
8. Тарасюк Г.М, Шваб Л.І. Планування діяльності підприємства. К.: «Каравела»,2015. 368 с.
9. Швайка Л.А. Планування діяльності підприємства. К. : Ліра-К, 2014. 268 с.

ДОПОМІЖНА

1. Гадзало Я.М., Лузан Ю.Я. Розвиток аграрного сектору економіки України в умовах євроінтеграції. *Економіка АПК*. 2021. № 8. С. 6-17.
2. Жерліцин Д.М., Скрипник А.В., Клименко Н.А., Тужик К.Л. Урожайність або прибуток: альтернативи розвитку національного рослинництва.*Економіка АПК*. 2021. № 2. С. 15-25.
3. Захарчук О.В., Навроцький Я.Ф., Вишневецька О.В. Сучасний стан та перспективи матеріально-технічного забезпечення сільського господарства. *Економіка АПК*. 2021. № 6. С. 79-88.
4. Кропивко М.Ф., Кісіль М.І. Теоретичні засади і методичні підходи до формування стратегії управління ефективністю інвестицій фермерського господарства. *Економіка АПК*. 2021. № 1. С. 6-14.
5. Лупенко Ю.О., Андрос С.В. Система кредитних гарантій як інструмент збільшення фінансування малих і середніх аграрних підприємств. *Економіка АПК*. 2021. № 3. С. 6-19.
6. Малік М.Й., Швець А.А. Роль підприємництва, кооперації та агропромислової інтеграції у розвитку сільських територій. *Економіка АПК*. 2021. № 7. С. 50-62.
7. Мацибора Т.В. Інвестиції як основа зростання аграрної економіки України. *Економіка АПК*. 2021. №6. С. 68-78.
8. Нечипоренко О.М., Носенко Ю.М., Сінельник Л.М. Методологія оцінки ефективності діяльності науково-інноваційних кластерів. *Економіка АПК*. 2021. № 10. С. 61-71.
9. Саблук П.Т. Наукове обґрунтування інноваційного розвитку в аграрній сфері.

Економіка АПК. 2021. № 6. С. 16-25.

10. Черемісіна С.Г., Россоха В.В. Ефективність виробництва зернових культур в Україні: аналіз сучасного стану та перспективи підвищення. *Економіка АПК*. 2021. № 6. С. 54-67.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ

1. Верховна Рада України. Законодавство України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.rada.gov.ua/>

2. Кабінет міністрів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/>

3. Міністерство економіки України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПЛАНУВАННЯ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА»

Для денної форми здобуття освіти

Оцінювання знань студентів у 5 семестрі здійснюється за 100-бальною шкалою (поточний, модульний та підсумковий контроль (диференційований залік)).

Оцінювання знань студентів у 6 семестрі здійснюється за 100-бальною шкалою, з якої 70 балів відведено на навчальну роботу (поточний та модульний контроль) та 30 балів на підсумковий контроль (екзамен). Рейтинг студента із засвоєння навчальної дисципліни у балах переводиться у національні оцінки «Відмінно», «Добре», «Задовільно», «Незадовільно» згідно з табл. 1.

Робочою програмою навчальної дисципліни передбачено вивчення 2-х модулів обсягом (кредитів ЄКТС):

- 1 модуль - 1,5 (45 год.) – 35 балів;
- 2 модуль - 1,5 (45 год.) – 35 балів.
- 3 модуль - 1 (30 год.) – 30 балів;
- 4 модуль - 1 (30 год.) – 35 балів.
- 5 модуль - 1 (30 год.) – 35 балів.

Робочою програмою навчальної дисципліни передбачено застосування 3-х форм контролю знань студентів: поточного, модульного, підсумкового.

1. Поточний контроль.

За кожним елементом модулю, передбаченого робочою програмою навчальної дисципліни, обов'язкова певна форма поточного оцінювання знань. Такими формами можуть бути: усне опитування; письмова контрольна робота (відповіді на питання лекційного курсу, розв'язання задач, виконання певних розрахунків тощо); тестування знань студентів з певної теми або з певних окремих питань лекційного курсу; виступ на семінарських заняттях (з рефератом, в дискусії); перевірка розв'язання завдань (задачі, окремі розрахунки) тощо.

Критеріями оцінки є:

при усних відповідях:

- повнота розкриття питання;
- логіка викладання, культура мови;
- емоційність та переконаність;
- використання основної та допоміжної літератури;
- аналітичні міркування, вміння роботи порівняння, висновки.

при виконанні письмових завдань:

- повнота розкриття питання;
- цілісність, системність, логічна послідовність, вміння формулювати висновки;
- акуратність оформлення письмової роботи.

На практичному/семінарському занятті оцінюються:

- усні відповіді студентів;
- участь у ділових, рольових іграх та їх обговоренні;
- аналіз ситуаційних завдань та вміння доведення власної думки;
- підібрана інформація щодо прикладів з економічної практики;
- правильність розрахунків при визначенні певних показників, вирішенні ситуаційних завдань, задач;
- реферативні виступи, усні повідомлення тощо.

Оцінювання самостійної роботи студента.

Контроль самостійної роботи студентів здійснюється як під час аудиторних занять (на семінарах, практичних заняттях), так і у позааудиторний час.

Контроль самостійної роботи передбачає:

- визначення ступеня засвоєння матеріалу;

- визначення якості виконання завдань;
- своєчасне виконання і здача поточних завдань;
- оцінку знань, здобутих у результаті самостійної навчальної роботи.

2. Модульний контроль.

Кожен модуль завершується виконанням студентом модульної контрольної роботи. Модульний контроль є підсумком певного етапу вивчення навчальної дисципліни. Його мета – виявлення проміжних результатів засвоєння студентами змісту навчальної дисципліни. На модульну контрольну роботу передбачено 30% від суми балів, виділених на модуль. Модульна контрольна робота проводиться у тестовій письмовій формі. Критерії оцінювання знань за модульну контрольну роботу наводиться у пояснювальній записці до неї. Оцінка за модуль визначається як сума набраних балів за поточну роботу та за модульну контрольну роботу.

3. Підсумковий контроль.

Формою підсумкового контролю з дисципліни «Планування та організація діяльності підприємства» у 5 семестрі є диференційований залік, який виставляється виключно за результатами поточного та модульного контролю (сума набраних балів за всі модулі). Залік виставляється під час останнього практичного заняття; у 6 семестрі – екзамен, який проводиться у тестовій письмовій формі. На екзамен виділяється 30 балів. Критерії оцінювання знань студентів за екзамен наводиться у пояснювальній записці до пакета тестових завдань.

Залежно від балів, отриманих за кожний вид навчальної роботи, студент одержує суму балів, яка переводиться в національну оцінку за відповідною шкалою згідно з табл.1:

Таблиця 1. Переведення рейтингу студента за 100-бальною шкалою в оцінку за національною шкалою

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна
90-100	Відмінно
74-89	Добре
60-73	Задовільно
0-59	Незадовільно

Оцінка «**Відмінно**» виставляється студенту, який систематично працював протягом семестру, показав різнобічні і глибокі знання програмного матеріалу, вмів успішно виконувати завдання, які передбачені програмою, засвоїв зміст основної та додаткової літератури, усвідомив взаємозв'язок окремих розділів навчальної дисципліни, їхнє значення для майбутньої професії, виявив творчі здібності у розумінні та використанні навчально-програмного матеріалу, проявив здатність до самостійного оновлення і поповнення знань.

Оцінка «**Добре**» виставляється студенту, який виявив повне знання навчально-програмного матеріалу, успішно виконує передбачені програмою завдання, засвоїв основну літературу, що рекомендована програмою, показав достатній рівень знань з навчальної дисципліни і здатний до їх самостійного оновлення та поповнення у ході подальшого навчання та професійної діяльності.

Оцінка «**Задовільно**» виставляється студенту, який виявив знання основного навчально-програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та наступної роботи за професією, справляється з виконанням завдань, передбачених програмою, допустив окремі похибки при виконанні завдань, але володіє необхідними знаннями для подолання допущених похибок під керівництвом педагогічного працівника.

Оцінка «**Незадовільно**» виставляється студенту, який не виявив достатніх знань основного навчально-програмного матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, не може без допомоги викладача використати знання при подальшому навчанні, не спромігся оволодіти навичками самостійної роботи.